

הערכת לומדים בהלימה לרוח "פדגוגיה מוטת עתיד"

1

הגדרת הצורך ומטרות התהליך

בית הספר שבו אני משמשת רכזת הערכה מקדם ייחודיות בית ספרית המתמקדת בפדגוגיה מיטבית ומצמיחה תוך שימוש בעקרונות של פדגוגיה מוטת עתיד (פמ"ע). מנהלת בית הספר והצוות המוביל הגדירו את מטרת התהליך: להוביל פיתוח מקצועי של צוות המורות בארבעת מקצועות הליבה שיעסוק בבניית כלי הערכה איכותיים ההולמים את רוח הייחודיות והמחזקים כתוצאה מכך פדגוגיה מיטבית ומצמיחה.

3

למידה תיאורטית שלי כרכזת הערכה

בשלב השני פניתי ללמידה מעמיקה בנושא באתר של אגף מו"פ במשרד החינוך, דרך דוגמאות של בתי ספר שמיישמים פדגוגיה חדשנית וחומרים נוספים שמצאתי ברשת. הלמידה התמקדה בששת העקרונות של פמ"ע וכיצד הם באים לידי ביטוי בפרקטיקות הוראה, למידה והערכה.

את החומרים האלה שלחתי גם לרכזים לקריאה וביקשתי מהם שלקראת המפגש הבא ירשמו לעצמם שלוש פרקטיקות הערכה שיכולות להתאים ליחידות ההוראה שנבנו ולבדוק אילו עקרונות של פמ"ע באים לידי ביטוי בפרקטיקות אלה.

2

למידה על הקיים ואיתור הקושי

בשלב הראשון קיימתי פגישה עם רכזי המקצוע במטרה ללמוד על דרכי ההוראה, למידה והערכה שבהם משתמשים בצוותים אלה. חשוב היה לי לצאת ממה שהם עושים, לשפר את מה שכבר קיים בכל מקצוע ולרתום אותם לשותפות בתהליך. ביקשתי מהם להביא לפגישה דוגמה של יחידת הוראה שנבנתה ברוח הייחודיות. במפגש עברנו על יחידות ההוראה וניסינו להבין באילו עקרונות של פמ"ע אנחנו משתמשים. מצאנו כי היחידות נבנו ללא כלי הערכה מתאימים לעקרונות פמ"ע.

4

המשך הבניית ידע שיתופי עם הרכזים כולל התנסות

בפגישה הבאה דנו בהצעות שהובאו בכל יחידת הוראה תוך התייחסות ליעדי ההערכה, לזהות המעריכים (לא רק המורה מעריך) ולכלי ההערכה שבהם נעשה שימוש כדי להשיג יעדים אלה.

בשלב זה הרגישו הרכזים שעדיין אין להם מספיק ידע והבנה בנושא שיאפשרו להם להוביל את התאמת כלי ההערכה הקיימים או לבנות כלים חדשים. החלטנו לקיים מפגש נוסף של הרכזים שבו נתנסה בהתאמת כלי הערכה קיים ליחידת הוראה אחת שנבנתה בהתאם לייחודיות הבית ספרית, תוך שימת דגש על עקרונות פמ"ע הבאים לידי ביטוי בכלי זה וכיצד הם יקדמו פדגוגיה חדשנית ומעצימה.

- כדי לבטא את עקרון הפרסונליות נתנו לכל תלמיד שלוש אפשרויות הערכה ואפשרנו לו לבחור כיצד יוערך. כמו כן הוספנו למשימת ההערכה גם חלק של הערכה עצמית של התלמיד שאותה ימלא לאחר הביצוע.

- ליחידת הוראה שנלמדה באופן שיתופי בלמידת עמיתים (עקרון השיתופיות) חיברנו כלי הערכה על עבודה קבוצתית. במחווון שפיתחנו הדגשנו הערכת מיומנויות של שיתופיות והוספנו הערכת עמיתים.

לאחר התנסות זו, נפגשו הרכזים עם צוותם לשלושה מפגשים שבהם דנו בכלי ההערכה הקיימים ובחנו את התאמתם ליחידות ההוראה החדשות שנבנו ברוח הייחודיות.

5

תובנות להמשך

בסוף שנת הלימודים התקיימה ישיבה בהשתתפות המנהלת, צוות הייחודיות, רכזי המקצוע ואני. בישיבה שיקפנו את תהליך הלמידה שעברנו בצוות הרכזים, הרכזים שיתפו באתגרים ובהצלחות שעלו במפגשים שלהם ודנו בפעולות להמשך:

- ההשתלמות הבית ספרית בשנה הבאה תעסוק גם בפרקטיקות הערכה בנוסף לפרקטיקות הוראה ולמידה. יושם דגש על פרקטיקות המקדמות את עקרונות פמ"ע. כמ כן ייבנה מחווון לשיעור המקדם פדגוגיה מיטבית מעצימה
- יוקם מאגר של כלי הערכה התואמים את הייחודיות הבית ספרית
- רכזי המקצוע ימשיכו לעסוק בהתאמה או בנייה של כלי הערכה ברוח הייחודיות
- רכזת הערכה תוביל פיתוח מקצועי צוותי הפעם בקרב המורים שמלמדים את המקצועות הנוספים (לא מקצועות הליבה).
- בלוח ההערכה של כל מחצית בשנה הבאה ישולבו משימות הערכה חלופיות התואמות את רוח הייחודיות, ורכזת ההערכה תעריך את התהליך במחצית השנייה של שנה הבאה.
- מנהלת בית הספר תצפה בשיעורים ותעריך אותם בעזרת המחווון לפדגוגיה מיטבית ומעצימה שייבנה בהשתלמות הבית ספרית.

